

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl soudkyní JUDr. Hanou Suchánkovou ve věci

navrhovatele:

J. S., narozen dne xxx
bytem Xxx, Xxx
zastoupen advokátem Mgr. Patrikem Koželuhou
sídlem Klimentská 1216/46, 110 00 Praha 1

za účasti:

1. M. Š., narozena dne xxx
bytem Xxx, Xxx
zastoupena advokátkou JUDr. Veronikou Plickovou Dvořákovou
sídlem Politických vězňů 27, 280 02 Kolín

2. Sxx PXX s.r.o., IČ xxx
sídlem xxx, PSČ xxx
zastoupená opatrovníkem JUDr. Monikou Kotíkovou, advokátkou
sídlem Zelený pruh 95/97, Praha 4 – Braník

o vyloučení z funkce jednatele

takto:

- I.** M. Š., narozená xxx, bytem Xxx, Xxx, **se vylučuje** z funkce jednatele společnosti Sxx PXX s.r.o., IČO xxx, se sídlem Xxx, PSČ xxx.
- II.** M. Š., narozené xxx, bytem Xxx, Xxx, **se zakazuje** po dobu tří let od právní moci tohoto usnesení výkon funkce jednatele v jakékoli obchodní korporaci.
- III.** Účastnice 1. **je povinna** zaplatit navrhovateli náhradu nákladů řízení ve výši 16 456 Kč do tří dnů od právní moci usnesení k rukám Mgr. Patrika Koželuha, advokáta.
- IV.** Ve vztahu mezi navrhovatelem a účastníkem 2. **nemá žádný** z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.
- V.** Účastnice 1. **je povinna** zaplatit státu náhradu nákladů řízení ve výši, která bude stanovena v samostatném usnesení.

Odůvodnění:

1. Navrhovatel se svým návrhem doručeným soudem dne 31. 1. 2023 domáhal vyloučení účastnice 1. z funkce jednatele účastnice 2. a zákazu výkonu funkce jednatele v jakékoli obchodní korporaci až po dobu tří let od právní moci rozhodnutí soudu o vyloučení. V odůvodnění návrhu uvedl, že navrhovatel a účastnice 1. jsou oba společníky účastnice 2. (dále taktéž „společnost“). Každý z nich vlastní v uvedené společnosti 50% podíl. Oba jsou v uvedené společnosti jednatele, přičemž každý jednatel zastupuje společnost samostatně. Oba společníci byli ve svém osobním životě rovněž až do roku 2021 partnery, avšak v dubnu roku 2021 došlo mezi nimi k partnerskému rozchodu, když navrhovatel již nechtěl v partnerském vztahu s účastnicí 1. dále setrvat. Mezi navrhovatelem a účastnicí 1. došlo po jejich rozchodu ke vzniku mnoha sporů. Veškeré tyto spory jsou motivovány snahou zamezit navrhovateli v dalším působení ve společnosti a využít této situace ve výlučný prospěch účastnice 1. (jejích soukromých osobních zájmů) na úkor zájmů společnosti. Dle navrhovatele účastnice 1. opakovaně i závažně porušuje své povinnosti při výkonu funkce jednatelky společnosti, a to:
 - a) povinnost péče řádného hospodáře, když bez splnění zákonných omezení jednání ve střetu zájmů uzavřela za společnost smlouvu o zřízení bezúplatného věcného břemene v neprospěch společnosti a ve svůj výlučný osobní prospěch a podala návrh na vklad věcného břemene, z něž je osobou oprávněnou a společnost osobou povinnou, do katastru nemovitostí (Smlouva o zřízení věcného břemene – služebnosti bytu, která byla uzavřena mezi společností zastoupenou účastnicí 1. a účastnicí 1. jakožto fyzickou osobou, v čl. 2.3 Smlouvy se stanoví, že Povinná ze služebnosti touto smlouvou zřizuje věcné břemeno – služebnost bytu ve prospěch oprávněné ze služebnosti, a to k předmětu služebnosti [tj. podle čl. 2.1 smlouvy Statku]. Podle čl. 2.7 Smlouvy se služebnost dle této smlouvy se zřizuje bezúplatně a na dobu trvání života oprávněné ze služebnosti.);
 - b) povinnost poskytnout navrhovateli informace o společnosti a její doklady, kdy účastnice 1. přes opakované žádosti navrhovatele po dobu více než 1,5 roku odmítala poskytnout navrhovateli účetnictví a podkladové účetní záznamy;
 - c) povinnost zakládat do Sbírký listin společnosti účetní závěrky, kdy následně založila účetní závěrky, které nebyly schváleny valnou hromadou Společnosti;
 - d) povinnost vést účetnictví, když jakožto osoba, která mohla jako jediná fakticky vést účetnictví společnosti, jej vedla tak, že účetnictví je neúplné a obsahuje závažná pochybení;
 - e) další povinnosti při výkonu funkce jednatelky společnosti – v prosinci 2021 jako fyzická osoba vystavila vůči společnosti dvě faktury (č. 21103 a 21104) na 31 600 Kč a 79 000 Kč (celkem tedy na částku 110 600 Kč), které zaúčtovala a uvedenou částku za společnost vůči sobě zřejmě tak i uhradila. Předmětné plnění ve prospěch účastnice 1. nebylo nikdy schváleno valnou hromadou společnosti, ani jí jinak notifikováno, dále se účastnice 1. osobně neúčastnila valné hromady, kterou sama svolala na 12. 1. 2023, dále dlouhodobě brání navrhovateli ve vstupu do prostor společnosti, dále bez jakéhokoli informování navrhovatele opakovaně jednala za společnost ve prospěch osob jí blízkých (např. za společnost uzavřela leasingovou smlouvu na automobil Hyundai Tuscon, který však je výlučně užíván jejím zetěm panem B., dále ve prospěch svého syna od roku 2014 do roku 2022 dlouhodobě hradila účty za telefon z prostředků společnosti, dále ve prospěch své dcery M. B. účtuje poloviční ceny za pronájem boxu pro koně.
2. Účastnice 1. ve svém vyjádření k jednotlivým případům porušení výkonu funkce jednatele společnosti uvedla následující:

Ad a) Z uzavření smlouvy o zřízení bezúplatného věcného břemene nelze bez dalšího

usuzovat, že společnosti vznikla škoda, když došlo ke znehodnocení jejího majetku. Jedná se o bytové prostory o dispozici 36 m², skládající se z kuchyně a koupelny. Účastnice 1. tento prostor užívala spolu s navrhovatelem řadu let, a to až do dubna roku 2021, kdy se navrhovatel odstěhoval. Fakticky je tento prostor užíván již dlouhou dobu, a to ze strany obou společníků. Došlo tak ke změně závazkového vztahu na vztah věcněprávní, avšak z pohledu faktického užívání se ničeho nemění. Tím, že se jedná o bytový prostor, není možné, aby byly tyto prostory užívány jinak. Nabízí se samozřejmě tyto prostory nabídnout k nájmu třetí osobě, avšak s ohledem na propojenost celého objektu to není reálné a ani vhodné. Taktéž bylo možné nechat prostory neobydlené a chátrat. Není pravdou, že by užívání bylo bezplatné, když účastnice 1. si řádně hradí náklady za energie. Účastnice 1. je díky skutečnosti, že bydlí přímo v areálu, nepřetržitě k dispozici, kdy ustájena jsou živá zvířata, která potřebují neustálou péči, účastnice 1. tím poskytuje svou péči 24 hodin denně, kdy druhý společník navrhovatel se na chodu společnosti nikterak nepodílí. Dle názoru účastnice 1 nelze a priori uzavřít, že zřízením věcného břemene dochází k snížení hodnoty nemovitosti a ke vzniku její vady. V případě poskytnutí adekvátní kompenzace za zřízení služebnosti se cena služebné věci nesníží.

Ad b) + e) Účastnice 1. sice znemožnila navrhovatelí vstup do prostor společnosti, ale z důvodu ochrany majetku společnosti, když na jejím majetku navrhovatel páchal škody. Navrhovatel dne 30. 7. 2021 ze sídla společnosti odnesl notebook, který patří účastnici 1. Dále dne 7. 4. 2022 odmontoval solární panely ze střechy nemovitosti a v téže nemovitosti úmyslně odpojil kotel s odůvodněním, že není zkolaudovaný. Navrhovatel dále odmontovat motor z dopravníku na hnůj, následně odvezl celý dopravník s odůvodněním, že je jeho. Dopravník však byl v budově od samého začátku, tedy byl koupen spolu s nemovitostí společnosti. Účastnice 1. měla důvodnou obavu, že navrhovatel bude páchat další škody na majetku společnosti. Navrhovatelí však umožnila vstup do prostor společnosti (včetně nahlížení do dokumentace) v její přítomnosti. Toho navrhovatel nikdy nevyužil. Navrhovatel dále žádal o poskytnutí dokladů do jeho moci, kdy si je chtěl odvést s sebou. Doklady společnosti mají i svůj veřejnoprávní význam a společnost musí plnit povinnosti ukládané jí zejména daňovými předpisy a zákonem o účetnictví. Nelze proto očekávat, že by výklad práv společníků a jimi zmocněných osob byl tak široký, že by snad zahrnoval odnášení dokladů společnosti z jejího sídla, resp. místa, kde jsou u společnosti uloženy. Pořizování kopií je přirozeně spojeno s právem nahlížet, ale pouze jen s tou podmínkou, že se doklady společnosti nedostanou mimo dosah její kontroly.

Ad c) + d) Účastnice 1. si není vědoma toho, že by jakýmkoliv způsobem došlo k rozdělení rolí ohledně vedení účetnictví společnosti. Účastnice 1. zpracovávala účetnictví pouze z důvodu, že tak nečinil navrhovatel a účastnici 1. tak nezbylo než zajistit veškerou činnost společnosti včetně vedení účetnictví. Pokud navrhovatel ve vedení účetnictví spatřuje nedostatky, jde pak i k jeho tíži skutečnost, že není vedeno řádně, když jako společník a jednatel má povinnost vést účetnictví společnosti shodně jako účastnice 1.

Ad e) Není pravdou, že by účastnice 1. hradila mobilní telefon z prostředků společnosti, ty si její syn hradil sám. Ohledně levnějších boxů pro dceru M. B., sleva byla poskytnuta, jelikož si veškerou činnost ohledně boxů a koní v nich obstarává sama. Navíc je nepostradatelnou pomocí svou matku, kdy bez nároku na finanční ohodnocení pomáhala i v době čerpání mateřské dovolené. Také po dobu pozbytí řidičského oprávnění navrhovatele jej vozila, resp. byla mu se vším k dispozici. Účastnice 1. si fakturami č. 21103 a č. 21104 (na 31 600 Kč a 79 000 Kč) vyplatila odměnu za práci pro společnost v roce 2021, když tuto skutečně vykonává, na Smlouvy o spolupráci ze dne 1. 5. 2021.

3. Navrhovatel v replice uvedl, že porušení povinností jednatele při výkonu své funkce nevyžaduje způsobení újmy. Tak je tomu ve vztahu k jednání, které je v činěno konfliktu zájmů (§ 55 ZOK), poskytnutí bezúplatného plnění ve prospěch společníka (§ 40 odst. 5 ZOK), nepeněžitého plnění bez souhlasu valné hromady společnosti (§ 61 ZOK), jakož i porušení

povinností o obchodním vedení (§ 195 ZOK). Žádná z těchto zákonných povinností není omezena tím, že by jejich dodržování bylo nutné až od určité hranice plnění. Jinými slovy, pro dovození porušení citovaných zákonných povinností není vůbec rozhodné, zda společnosti vznikla újma. Účastnice 1. však svým jednáním společnosti újmu způsobila. To, že zatížení nemovitosti doživotním užívacím právem snižuje hodnotu nemovitosti je notorií, kterou snad ani není třeba prokazovat. Věcná práva k věci cizí (včetně služebností) jsou standardně považována za právní vadu ve smyslu § 1920 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „OZ“). Tak uvádí všechny respektované komentáře. Rovněž takto posuzují věcná břemena i soudy. Jako závadu nemovité věci považuje věcné břemeno i § 16c zákona 151/1997 Sb. o oceňování majetku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOM“). Žádný veřejnoprávní předpis neopravňuje jednatele, aby dalším jednatelům omezil přístup k informacím a dokladům společnosti. Žádný veřejnoprávní předpis neomezuje ani právo společníka ve smyslu § 155 ZOK. Dne 10. 3. 2023 došlo k předání podkladových účetních dokumentů společnosti právnímu zástupci navrhovatele (resp. substitučnímu zástupci). Není pak pravdou, že navrhovatel měl údajně odcizit několik věcí ve vlastnictví společnosti, konkrétně notebook, solární panely a přepravník na koně. Uvedené věci se nacházely v prostorách společnosti po dobu partnerského soužití obou účastníků. Vždy však byly ve vlastnictví společnosti Txx, což navrhovatel prokazuje doklady svědčícími o tom, že předmětné věci zakoupila a vlastnila právě společnost Txx. Navrhovatel tak pouze vykonával v zastoupení společnosti Txx její ústavně zaručené vlastnické právo, které působí vůči všem, a to včetně společnosti a vůči účastnici 1. V této společnosti byl přitom navrhovatel v daném okamžiku jednatelem a společníkem, zastupoval ji a není tedy ničeho zvláštního na tom, že po partnerském rozchodu obou účastníků řízení, se rozhodl majetek ve vlastnictví společnosti Txx odvézt tak, aby ve prospěch této společnosti mohl být dále využíván. Navrhovatel se dále ohradil proti tvrzení, že je odpovědný za to, že účetnictví společnosti nebylo vedeno řádně. Navrhovatel se po dobu 1,5 roku snažil domoci účetních dokladů, aby řádné vedení účetnictví zajistil. Účastnice 1. mu však svým jednáním (odepřením přístupu k těmto dokumentům) bránila ve plnění jeho povinností. Tím, že byla účastnice 1 jedinou osobou, která měla faktický přístup k účetnictví, se stala jedinou, kdo mohl účetnictví vést a splnit související povinnosti. Navíc před partnerským rozchodem existovala dohoda na tom, že účastnice 1. ze své pozice jednatelky povede účetnictví.

4. Opatrovnice účastnice 2. se na jednání soudu dne 12. 6. 2023 vyjádřila k návrhu tak, že je nepochybné, že ve společnosti neprobíhalo vše tak, jak mělo, bylo to ale v důsledku nekomunikace a sporu bývalých partnerů. Má za to, že nynější praxe společnosti je taková, jak byla ve společnosti vedena dříve. Pokud je společnost fungující, je to na základě péče účastnice 1., když má za to, že navrhovatel se o chod společnosti příliš nezajímá, když na účastnici 1. ponechával i vedení účetnictví. Má za to, že toto řízení je důsledkem osobních sporů účastníků, nepřispívá k chodu společnosti a pokud nedojde mezi účastníky k nějaké domluvě, je společnost odsouzena případně i k likvidaci.
5. Na základě shodných tvrzení účastníků má soud za zjištěné, není-li výslovně uvedeno jinak, že účastnice 2. má dva 50% společníky, a to navrhovatele a účastnici 1., kteří jsou také jediní dva jednatele společnosti. Navrhovatel je jediným společníkem a jednatelem společnosti TXX - SXX, spol. s r.o. (viz výpisy z obchodního rejstříku). Příмым skutečným majitelem účastnice 1. jsou navrhovatel a účastnice 1. s velikostí podílu 50 (viz výpis z evidence skutečných majitelů). Dne 22. 12. 2022 uzavřela účastnice 1. za účastnici 2. jako povinnou ze služebností s účastnicí 1. jako oprávněnou ze služebností Smlouvu o zřízení věcného břemene služebností bytu, ve které se strany v čl. 2.1. dohodly na zřízení služebností bytu k nemovité věci ve vlastnictví povinné ze služebností v k.ú. Xxx, a sice k pozemku parc.č. st. xx – zastavěná plocha a nádvoří o výměře 1009 m², jehož součástí je stavba č.p. xx (zemědělská stavba), to vše zapsáno na LV č. xxx pro katastrální území Xxx, obec Xxx, u Katastrálního úřadu pro

Středočeský kraj, Katastrální pracoviště Xxx (dále jen „předmět služebnosti“), kdy služebnost bytu se bude vztahovat k prostoru nacházejícím se v přízemí zemědělské stavby č.p. xx. Dle čl. 2.4. má oprávnění ze služebnosti právo doživotního a bezplatného užívání předmětu služebnosti (viz Smlouva o zřízení věcného břemene služebnosti bytu). Dne 23. 12. 2022 podala odpůrkyně návrh na zápis výše specifikovaného věcného břemene; věcné břemeno bytu bylo k nemovitosti zapsáno (viz výpis z katastru nemovitostí a kopie informace o řízení V-10799/2022). Navrhovatel po účastnici 1. opakovaně požadoval poskytnutí účetních dokumentů společnosti, a to již od druhé poloviny roku 2021, veškerá účetní dokumentace mu byla poskytnuta dne 10. 3. 2023 (viz Předávací protokol z téhož dne). Ze sdělení Krajského ředitelství policie Středočeského kraje vyplývá, že případ napadení a „odcizení“ notebooku byl řešen jako přestupek proti občanskému soužití. Navrhovatelka skutečnost, že notebook je majetkem „jeho druhé společnosti“ nerozporovala. Dne 7. 4. 2022 byla ohlášena demontáž solárních panelů ze střechy v obci Xxx a po příjezdu hlídka zjistila, že se jedná pouze o spory ohledně majetku. Jednání bylo vyhodnoceno jako občanskoprávní spor. Dne 10. 5. 2022 bylo řešeno neoprávněné odvezení zadržného přepravníku pro koně. Vlastníkem přepravníku je společnost TXX – SXX, spol. s r.o., avšak přepravník byl zadržen účastnicí 2. Z listin k zadržovacímu právu nevyplývá, o jaký přepravník se mělo jednat. Jednání nebylo vyhodnoceno jako protiprávní. Dne 19. 5. 2022 bylo oznámeno focení nezletilých dívek, kde na místě účastník 1 uvedl, že si fotil děti oblečené, a to z důvodu, že se nacházely bez dozoru při vyskladňování slámy pro koně a měl obavy, aby nebyl zodpovědný za úraz, jelikož je ve svém objektu. Nebylo zjištěno protiprávní jednání (viz přípis Krajského ředitelství policie ze dne 2. 12. 2022). Dne 9. 5. 2019 byla vystavena faktura za přívěs Comfort VIN: xxx ve výši 201 000 Kč, kde je jako odběratel označena společnost TXX – SXX, spol. s r.o. (viz faktura daňový doklad Auto Podbabská). Dne 20. 7. 2018 byla vystavena faktura za notebook DELL Inspirion N-57770-N2-7115 a instalaci spolu s konfigurací ve výši 25 286 Kč (viz faktura č. 8118182). Dne 11. 5. 2018 byla vystavena faktura za položky sluneční kolektor a další související součástky ve výši 90 927 Kč, odběratelem byla označena společnost TXX – SXX, spol. s r.o. a další dne 11. 5. 2018 za montážní součástky ve výši 6 699 Kč (viz faktury solární konektory). Dne 25. 7. 2018 byla vystavena zálohová faktura č. 180800044 za dodávku a montáž kotle ve výši 232 642 Kč, dále faktura vystavená dne 24. 8. 2018 ve výši 139 585 Kč taktéž za dodávku a montáž kotle. Současně z přiloženého daňového dokladu č. 18IN00060 a č. 18170327 byla uhrazena částka 465 284 Kč (viz faktura dodávka, montáž, kotel). Dne 1. 12. 2021 byla účastnicí 2., za niž jednala účastnice 1. vystavena faktura č. 202102 znějící na částku 31 600 Kč ve prospěch účastnice 1. za administrativní práce a péče o koně a pozemky; faktura byla proplacena (viz předmětná faktura). Dne 12. 5. 2021 byla účastnicí 2., za niž jednala účastnice 1. vystavena faktura č. 202101 znějící na částku 79 000 Kč ve prospěch účastnice 1. za administrativní práce a péče o koně a pozemky, cena je stanovena dohodou o ceně; faktura byla zaúčtována (viz předmětná faktura). Dne 31. 12. 2021 byla účastnicí 2., za niž jednala účastnice 1. vystavena faktura č. 202103 znějící na částku 79 000 Kč ve prospěch účastnice 1. za administrativní práce a péče o koně a pozemky; faktura byla zaúčtována (viz předmětná faktura). Dne 31. 3. 2022 byla účastnicí 2., za niž jednala účastnice 1. vystavena faktura č. 202201 znějící na částku 28 000 Kč ve prospěch účastnice 1. za administrativní práce a péče o koně a pozemky; faktura byla zaúčtována (viz předmětná faktura). Dne 30. 6. 2022 byla účastnicí 2., za niž jednala účastnice 1. vystavena faktura č. 202202 znějící na částku 28 000 Kč ve prospěch účastnice 1. za administrativní práce a péče o koně a pozemky; faktura byla zaúčtována (viz předmětná faktura). Dne 27. 11. 2022 byla účastnicí 2., za niž jednala účastnice 1. vystavena faktura č. 202203 znějící na částku 28 000 Kč ve prospěch účastnice 1. za administrativní práce a péče o koně a pozemky; faktura byla zaúčtována (viz předmětná faktura).

6. Z dalších provedených důkazů již žádné podstatné skutečnosti pro posouzení věci zjištěny nebyly. Ostatní návrhy na doplnění dokazování soud pro nadbytečnost zamítl.

7. Po právní stránce posoudil soud věc následovně:
8. Podle § 63 odst. 1 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOK“) soud může i bez návrhu rozhodnout, že člen statutárního orgánu obchodní korporace, který v posledních 3 letech před zahájením řízení opakovaně nebo závažně porušil své povinnosti při výkonu funkce, nesmí až po dobu 3 let od právní moci rozhodnutí o vyloučení vykonávat funkci člena statutárního orgánu jakékoli obchodní korporace (dále jen "vyloučení člena statutárního orgánu").
9. Podle § 63 odst. 3 ZOK návrh na vydání rozhodnutí o vyloučení člena statutárního orgánu může podat každý, kdo na něm má důležitý zájem.
10. Dle § 159 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen o.z.) kdo přijme funkci člena voleného orgánu, zavazuje se, že ji bude vykonávat s nezbytnou loajalitou i s potřebnými znalostmi a pečlivostí. Má se za to, že jedná nedbale, kdo není této péče řádného hospodáře schopen, ač to musel zjistit při přijetí funkce nebo při jejím výkonu, a nevyvodí z toho pro sebe důsledky.
11. Dle § 54 odst. 1 ZOK dozví-li se člen voleného orgánu obchodní korporace, že může při výkonu jeho funkce dojít ke střetu jeho zájmu se zájmem obchodní korporace, informuje o tom bez zbytečného odkladu orgán, jehož je členem, a kontrolní orgán, byl-li zřízen, jinak nejvyšší orgán. Člen kontrolního orgánu informuje kontrolní orgán; je-li jeho jediným členem, informuje nejvyšší orgán. To platí obdobně pro možný střet zájmů osob členovi voleného orgánu obchodní korporace blízkých nebo osob jím ovlivněných nebo ovládaných.
12. Podle § 55 odst. 1 ZOK hodlá-li člen voleného orgánu obchodní korporace uzavřít s touto korporací smlouvu, informuje o tom bez zbytečného odkladu orgán, jehož je členem, a kontrolní orgán, byl-li zřízen, jinak nejvyšší orgán. Člen kontrolního orgánu informuje kontrolní orgán; je-li jeho jediným členem, informuje nejvyšší orgán. Zároveň uvede, za jakých podmínek má být smlouva uzavřena. To platí obdobně pro smlouvy mezi obchodní korporací a osobou členovi jejího orgánu blízkou nebo osobami jím ovlivněnými nebo ovládanými.
13. Podle § 40 odst. 5 ZOK obchodní korporace nesmí poskytnout bezúplatné plnění společníkovi nebo osobě jemu blízké. To neplatí, jedná-li se o a) obvyklé příležitostné dary, b) věnování učiněné v přiměřené výši na veřejně prospěšný účel, c) plnění, kterým bylo vyhověno mravnímu závazku nebo ohledům slušnosti, nebo d) výhodu poskytovanou obchodní korporací podle zákona.
14. Podle § 195 odst. 1 ZOK jednatelem přísluší obchodní vedení společnosti. Má-li společnost více jednatelů, kteří tvoří kolektivní orgán, vyžaduje se k rozhodnutí o obchodním vedení společnosti souhlas většiny z nich, ledaže společenská smlouva určí jinak.
15. Navrhovatel má důležitý zájem na zahájení řízení o vyloučení jednatele z výkonu funkce, účastnice 1., ze všech obchodních korporací, a to jak z pozice jednatelky účastnice 2., tak také z pozice kvalifikovaného společníka účastnice 2., který zakládá samotné její postavení ve společnosti a nemusí tento důležitý zájem tvrdit a prokazovat, jelikož je zjevný (NS ČR 29 Cdo 2227/2016).
16. Aplikace institutu vyloučení z výkonu funkce musí být přiměřená (zejména) významu a závažnosti pochybení, jichž se člen statutárního orgánu dopustil. Jinak řečeno, jedním z předpokladů vyloučení člena statutárního orgánu podle § 65 odst. 1 ZOK (nyní § 63 odst. 1 ZOK, pozn. soudu) je – tak jako v případech jiných sankcí stíhajících členy volených orgánů – proporcionalita této sankce; její uložení musí představovat adekvátní (spravedlivý) důsledek předchozího porušení právní povinnosti členem statutárního orgánu (srov. obdobně NS ČR 29 Cdo 3899/2015, či NS ČR 27 Cdo 1319/2018, 27 ICdo 62/2017). Z řečeného se podává,

že soud musí při posuzování, zda jsou splněny předpoklady vyloučení z výkonu funkce, přihlídnout ke všem okolnostem konkrétního případu.

17. Popsanou optikou je třeba vždy pečlivě posuzovat, zda člen statutárního orgánu náležitou péčí vůbec porušil, a pokud ano, zda lze takové porušení považovat za závažné. Zásadně by za závažné porušení náležité péče, odůvodňující vyloučení z výkonu funkce podle § 65 ZOK (nyní § 63 ZOK, pozn. soudu), měla být považována toliko jednání činěná s hrubou nedbalostí (typickým příkladem je naprostá rezignace na plnění povinností spojených s výkonem funkce (viz NS ČR 27 Cdo 844/2018 či 27 Cdo 5003/2017).
18. Porušení povinnosti nezbytné loajality, tedy jednání nikoliv v zájmu obchodní korporace, ale v zájmu svém, osob blízkých či jiných osob, je zpravidla natolik hrubým a vážným porušením povinnosti člena voleného orgánu, že je lze považovat za závažné porušení povinností spojených s výkonem funkce ve smyslu § 65 ZOK (nyní § 63 ZOK, pozn. soudu), ospravedlňující sankci v podobě diskvalifikace. Ponechá-li si člen statutárního orgánu peněžní prostředky náležející společnosti pro sebe a pro svoji (osobní) potřebu, aniž k tomu má odpovídající právní titul, dává přednost zájmům svým před zájmy společnosti a porušuje tak povinnost loajality (viz NS ČR 27 Cdo 1370/2021).
19. Do institutu diskvalifikace se promítá veřejný zájem na tom, aby funkci člena statutárního orgánu obchodní korporace nevykonávaly (alespoň po určitou dobu) osoby, jejichž výkon funkce člena statutárního orgánu obchodní korporace již v minulosti vedl k úpadku korporace, resp. osoby, které v posledních třech letech opakovaně a závažně porušovaly péči řádného hospodáře, případně jinou péči spojenou podle jiného právního předpisu s výkonem jejich funkce, a proto není pro dosažení tohoto účelu zapotřebí trvat na tom, aby právě uvedená porušení povinnosti řádného výkonu funkce vedla ke vzniku újmy na majetku korporace (viz NS ČR 27 Cdo 1831/2021).
20. Po provedeném dokazování dospěl soud k závěru, že účastnice 1. závažně porušila své povinnosti při výkonu funkce jednatelky účastnice 2. Účastnice 1. závažně porušila svou povinnost péče řádného hospodáře, když bez splnění zákonných omezení jednání ve střetu zájmů uzavřela za společnost smlouvu o zřízení bezúplatného věcného břemene v neprospěch společnosti a ve svůj výlučný osobní prospěch, podala návrh na vklad věcného břemene, z něž je osobou oprávněnou a společností osobou povinnou, do katastru nemovitostí, kdy věcné břemeno bylo do katastru nemovitostí zapsáno. Tímto účastnice 1. nejednala ve prospěch společnosti, nýbrž ve svůj výlučný prospěch. Věcné břemeno služebnosti bytu ve prospěch účastnice 1. bylo zřízeno bezúplatně a po dobu života účastnice 1. Argumentace účastnice 1., že platí náklady na energie a provoz bytu, které jsou svou výší srovnatelné s předchozí výší nájemného, je zcela irrelevantní. Platby za spotřebované služby související s užíváním bytu, nejsou úplatou za samotné zřízení věcného břemene, tj. právo užívání bytu, kdy ze samotné smlouvy je jednoznačná bezúplatnost věcného břemene. Skutečnost, že na nemovitosti vázne věcné břemeno, pak samozřejmě znamená snížení hodnoty nemovitosti, a tudíž i vznik újmy na majetku společnosti.
21. Účastnice 1. uzavřením smlouvy o zřízení věcného břemene porušila dále § 55 ZOK, neboť uzavření smlouvy nebylo notifikováno valné hromadě. Člen voleného orgánu, který hodlá uzavřít s obchodní korporací smlouvu (a je tedy v pozici možného střetu zájmu se zájmy obchodní korporace), je povinen notifikovat příslušné orgány obchodní korporace ve smyslu § 55 odst. 1, avšak současně má zákonnou povinnost upřednostňovat zájmy obchodní korporace před svými vlastními. Notifikační povinnost představuje součást povinnosti loajality. Pokud tak člen orgánu notifikační povinnost podle § 55 odst. 1 poruší, poruší tím povinnost jednat s péčí řádného hospodáře svým neloajálním jednáním.
22. Dále účastnice 1. uzavřením smlouvy o zřízení věcného břemene porušila § 40 odst. 5 ZOK, kdy toto ustanovení zakazuje, aby společnost poskytovala společníkovi nebo osobě jemu

blízké bezúplatné plnění, přičemž na základě smlouvy o zřízení věcného břemene služebnosti bytu je účastníci 1. poskytována služebnost bytu bezúplatně. Poskytování bezúplatných plnění patří do obchodního vedení, které je v působnosti statutárního orgánu, případně v rámci osobních společností v působnosti všech společníků, neurčí-li společenská smlouva jinak. Důvodová zpráva k Novele ZOK neuvádí ani na příkladu, co vše lze zahrnout do pojmu „bezúplatná plnění“. Obecně lze dle názoru soudu konstatovat, že jde o jakékoliv plnění, peněžité i nepeněžité, tedy nejen bezúplatný převod majetku, ale i přenechání věci nebo práva k užívání či požívání, poskytování služeb či provádění nějaké jiné činnosti. Zákon přitom reguluje toliko bezúplatné plnění společníkovi či osobě jemu blízké, nikoliv i plnění, za které případně obchodní korporace získává nedostatečné protiplnění (tyto případy je nutné řešit skrze povinnost členů statutárních orgánů jednat s péčí řádného hospodáře). Standard péče řádného hospodáře nedopadá jen na jednání člena statutárního orgánu za obchodní korporaci navenek či na rozhodování v rámci obchodního vedení, ale vztahuje se i k úkonům (vnitřní) správy obchodní korporace.

23. Dále účastnice 1. uzavřením smlouvy o zřízení věcného břemene porušila § 195 ZOK, neboť uzavření smlouvy muselo předcházet rozhodnutí o obchodním vedení, které nebylo přijatou většinou jednatelů. (Jednateli přísluší obchodní vedení společnosti. Má-li společnost více jednatelů, kteří netvoří kolektivní orgán, vyžaduje se k rozhodnutí o obchodním vedení společnosti souhlas většiny z nich, ledaže společenská smlouva určí jinak.).
24. Již tedy toto jediné jednání účastnice 1. dle názoru soudu odůvodňuje vyhovění návrhu, tj. vyloučení účastnice 1. z funkce jednatelky účastnice 2. a zákaz až po dobu 3 let od právní moci rozhodnutí o vyloučení vykonávat funkci člena statutárního orgánu jakékoli obchodní korporace (výrok I. a II.).
25. Jako další závažné porušení povinnosti účastnice 1. při výkonu funkce jednatelky účastnice 2. soud hodnotí vyplacení částek v nesporné výši min. 31 600 Kč + cca 30 000 Kč účastnicí 2., za kterou jednala účastnice 1., a to ve prospěch účastnice 1. I pokud by se nejednalo o plnění na základě smlouvy o výkonu funkce ve smyslu § 59 a n. ZOK, a tudíž by se nejednalo o porušení povinnosti stanovené v § 59 odst. 2 ZOK s následky tam popsány, nýbrž o plnění na základě smlouvy o spolupráci, bylo mezi účastníky učiněno nesporným, že úmysl uzavřít danou smlouvu, jakož i následné uzavření této smlouvy nebylo oznámeno ani navrhovateli jako druhému jednateli společnosti a ani valné hromadě společnosti. Opět tedy byla porušena notifikační povinnost dle § 55 ZOK, účastnice 1. opět jednala ve střetu zájmů, přičemž opět upřednostnila zájmy své nad zájmy společnosti.
26. Z výše specifikovaných dvou jednání účastnice 1. plyne naprosté nerozlišování mezi majetkem a zájmy společnosti jako takové a majetkem a zájmy účastnice 1. jako jednatelky společnosti, jinými slovy řečeno, účastnice 1. nakládá s majetkem společnosti jako by byla jedinou jednatelkou a společníkem dané společnosti, o svých krocích a jednáních nijak neinformuje ani druhého jednatele – navrhovatele, ani nejvyšší orgán společnosti, tj. valnou hromadu.
27. Ostatní namítaná porušení povinností účastnice 1. při výkonu funkce jednatelky účastnice 2. soud neshledal s ohledem na zásadu proporcionality natolik závažnými, samostatně odůvodňujícími aplikaci § 63 odst. 1 ZOK. Co se např. týče odmítnutí poskytnutí účetních dokumentů a nezveřejňování účetních závěrek, obě tyto povinnosti byly nakonec dodatečně splněny. Zajištění řádného vedení účetnictví spadá do působnosti jednatele (§ 196 ZOK). I pokud by bylo prokázáno, že mezi jednateli bylo sjednáno, že vedení účetnictví měla zajišťovat pouze účastnice 1., nezbavuje to navrhovatele jako druhého jednatele společnosti jeho povinností v této oblasti, neboť povinnosti k vedení evidencí a účetnictví nemusí jednatelé plnit vždy osobně, ale mohou (nemají-li sami potřebné odborné znalosti) tyto činnosti zabezpečit pomocí dalších osob, které již příslušnou kvalifikaci a zkušenosti mají. Jsou však povinni tyto osoby řádně vybrat, poskytovat jim potřebné informace a součinnost a

- kontrolovat výkon jejich činnosti. Pokud tedy navrhovatel jako jednatel společnosti na kontrolu výkonu činnosti účastnice 1. při vedení účetnictví zcela rezignoval, když sám konstatoval, že od roku 2016 do poloviny roku 2021 přístup k dokumentům účetnictví společnosti měl, ale nijak se o ně nezajímal, nelze porušení povinností při výkonu funkce jednatele souvisejícím s řádným vedením účetnictví připisovat výlučně a jen účastníci 1.
28. S ohledem na výše uvedené skutečnosti a citovaná zákonná ustanovení soud rozhodl, jak ve výrocích I. a II. usnesení uvedeno.
29. Výrok o náhradě nákladů řízení ve vztahu mezi navrhovatelem a účastnicí 1. (III.) vychází z § 1 odst. 3 z.ř.s. ve spojení s § 142 odst. 1 o.s.ř. a řídí se úspěchem ve věci. Navrhovatel byl ve věci úspěšný, a proto mu soud přiznal náhradu nákladů řízení. Ta se sestává z odměny za zastupování, kdy tarifní hodnota za úkony právní služby vyčíslená dle § 9 odst. 4 písm. c) AT činí 50 000 Kč, tj. 3 100 Kč za jeden úkon, tj. za 4 úkony právní služby (převzetí a příprava právního zastoupení, návrh, replika a účast na jednání soudu dne 12. 6. 2023) činí celkem 12 400 Kč. Dále pak 3x režijní paušál po 300 Kč, celkem za 4 úkony 1 200 Kč. Náklady celkem činí 13 600 Kč, po zvýšení o 21% DPH, tj. o 2 856 Kč, celkem 16 456 Kč.
30. Výrok o náhradě nákladů řízení ve vztahu mezi navrhovatelem a účastnicí 2. (IV.) vychází z § 1 odst. 3 z.ř.s. ve spojení s § 143 odst. o.s.ř., kdy účastnice 2., která neměla úspěch ve věci, svým chováním nezavdala příčinu k podání návrhu na zahájení řízení, a proto má právo na náhradu nákladů řízení. Účastníci 2. však žádné náklady řízení nevznikly, a proto soud rozhodl, že ve vztahu mezi navrhovatelem a účastnicí 2. nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.
31. Výrok o náhradě nákladů státu (V.) vychází z § 1 odst. 3 z.ř.s. ve spojení s § 148 o.s.ř., dle kterého stát má podle výsledků řízení proti účastníkům právo na náhradu nákladů řízení, které platil, pokud u nich nejsou předpoklady pro osvobození od soudních poplatků. Náklady státu představují odměnu opatrovníka účastnice 2., o které nebylo do dne vyhlášení usnesení rozhodnuto, pročež bude o výši náhrady nákladů státu rozhodnuto v samostatném usnesení (§ 151 odst. 5 o.s.ř.).

Poučení:

Proti tomuto usnesení lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího.

Pokud povinnosti uložené usnesením nebudou splněny dobrovolně, lze se jejich splnění domáhat výkonem rozhodnutí nebo exekucí.

Praha 12. června 2023

JUDr. Hana Suchánková, v.r.
soudkyně